

GLOBAL SLAVERY INDEX
organizace Walk free foundation
3. vydání

Global Slavery Index (GSI) je vydáván iniciativou Walk free foundation a letos, v roce 2016, vyšel ve svém třetím vydání. Tento index vytváří žebříček států dle hlediska nejvíce procentuálně zastoupených „novodobých otroků“ ve vztahu k celkové populaci a udává také absolutní hodnoty. Dle závěrů této zprávy se na světě nachází 45.8 milionů osob v „novodobém otroctví“ (což znamená nárůst o 10 milionů oproti předchozímu roku).

V rámci Evropy se Česká republika společně s Tureckem, Polskem, Bosnou a Hercegovinou, Rumunskem a Řeckem umístila za Makedonií na druhém místě z pohledu nejvyššího poměru počtu odhadovaných obětí obchodování s lidmi vůči celkovému počtu obyvatel (ČR: 0.404%). Na čtvrtém místě v rámci Evropské unie se umístila Česká republika z pohledu absolutního odhadovaného počtu obětí, a to za Polskem, Itálií a Řeckem (ČR: 42 600).

Státy byly hodnoceny také z pohledu činnosti státních institucí v boji proti modernímu otroctví, přičemž Česká republika získala 3. nejlepší udělené hodnocení BB. Z pohledu zranitelnosti vůči tomuto trestnému činu byla ČR hodnocena číslem 26.48 ze 100, což je téměř totožné s celoevropským průměrem.

V reakci na tuto zprávu je třeba zdůraznit, že již při prvním vydání této zprávy v roce 2013 se Ministerstvo vnitra ČR proti jejím výsledkům důrazně ohradilo formou dopisu, na který ze strany výše uvedené organizace nebylo nijak reagováno. Výhrady se týkaly zejména sběru informací – nejsou uvedeny zdroje informací, absentuje také detailnější popis jak metodologie, tak počtu respondentů studie atd. Zpráva neodkazuje ani na žádný dokument či statistiku, jakéhokoliv orgánu státní správy. Výstupy ze zprávy, zejména sekce rozšíření tohoto fenoménu na území ČR, kde jsou uváděny počty obětí, se zásadním způsobem rozcházejí s informacemi subjektů, které se touto problematikou zabývají, a to včetně nevládních organizací. Výrazně odlišné jsou i oficiální statistiky na mezinárodní úrovni, jejichž sběrem se zabývá např. Eurostat (v rámci EU uvádí 23 632 obchodovaných osob), či Mezinárodní organizace práce, která uvádí čísla, jež se celosvětově pohybují okolo 21 mil.)

Co se týče [Národních strategií boje proti obchodování s lidmi v ČR](#), ty jsou mimo jiné předmětem hodnocení Ministerstva zahraničních věcí USA, která každoročně vydává tzv. TIP report. Státy jsou zde hodnoceny podle snahy a učiněných opatření v boji proti obchodování s lidmi a jsou podle toho členěny do několika kategorií: TIER 1, TIER 2, TIER 2 Watch List, TIER 3. V rámci tohoto hodnocení se ČR dlouhodobě drží ve skupině TIER 1 (s výjimkou roku 2011 – kdy byla zařazena do TIER 2). Do skupiny TIER 1 jsou zařazeny státy, které zcela naplňují minimální standardy ochrany obětí (Trafficking Victims Protection Act's - TVPA), přičemž při hodnocení jednotlivých zemí jsou zdůrazňována tzv. tři „P“ (prosecution, protection a prevention), tedy stíhání pachatelů, ochrana obětí a prevence.

Nejčastější formy obchodování s lidmi v České republice zůstávají obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování a pracovního vykořisťování. Ostatní formy obchodování s lidmi nebyly

statisticky zaznamenány. V roce 2015 bylo identifikováno dle policejních statistik uvedených i v samotném TIP reportu celkem 50 obětí obchodování s lidmi.

Pro srovnání lze poukázat také na údaje z první statistické zprávy [EUROSTATu k problematice obchodování s lidmi v EU](#) za období let 2010 – 2012, která byla zveřejněna v dubnu 2013¹. Za uvedené časové období bylo v rámci EU identifikovaných či předpokládaných obětí obchodování 30 146 osob.

Česká republika se problematice obchodu s lidmi věnuje intenzivně, a to jak na národní úrovni, tak na úrovni mezinárodních organizací. Ministerstvo vnitra vydává každoroční zprávy o stavu obchodování s lidmi za daný rok (zprávu za rok 2015 můžete nalézt na [webových stránkách Ministerstva vnitra](#)). Je rovněž zpracovatelem strategických dokumentů, které jsou ve čtyřletých periodách schvalovány vládou ČR. MV také úzce spolupracuje s ostatními relevantními orgány státní správy a nevládními či mezivládními organizacemi a to jak na výše uvedených dokumentech, tak v rámci průběžného monitoringu situace. Jako příklad lze uvést platformu Meziresortní koordinační skupiny pro oblast boje proti obchodování s lidmi, kde se dvakrát ročně setkávají zástupci veřejné správy s neziskovými organizacemi a diskutují aktuální otázky.

Česká republika již v roce 2003 jako jedna z prvních zemí v Evropě vytvořila Program pro podporu a ochranu obětí obchodování s lidmi, jehož cílem je poskytnout obětem obchodování s lidmi podporu a zabezpečit ochranu jejich lidských práv a důstojnosti a také motivovat oběti ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení. Stejný či obdobný přístup k obětem obchodování s lidmi jako byl zvolen Českou republikou je v Evropě chápán jako jeden z velmi účinných nástrojů boje proti obchodování s lidmi. Kompletní statistiky programu lze opět najít ve zprávách za daný rok.

S ohledem na výše uvedené považujeme výstupy iniciativy Walk free foundation za naprosto irelevantní.

¹ Statistiky na úrovni Evropské unie pro období let 2013 – 2014 byly zpracovány v rámci dokumentu Evropské komise „[First Report on the progress made in the fight against trafficking in human beings](#)“.